

Protokoll fört vid förhandlingar
mellan representanter för Billeruds
och Borgviks Aktiebolag samt Sv.
Lantarbetareförbundet och dess avdel-
ningar i Säffle den 22 november 1944.

Närvarande: för bolagen Herrar H. Dyster-Aas, S. Drakenberg (un-
der en del av sammanträdet), G. Linder,
H.V. Ollson och G. Appelin;
" Sv. Lantarbetareförbundet Förtratoendeman G.E. Sträng
" avdelningarna Herrar Verner Andersson, Brunsberg,
Johan Lundgren, Torsby,
Hilding Håkansson, Torsby,
Gunnar Persson, Charlotten-
berg
Viktor Västlund, Segmon,
David Andersson, Glava,
Axel Andersson, Jössefors,
Georg Holmström, Borgvik.

§ 1.

Till ordförande att leda dagens förhandlingar utsågs
hr H. Dyster-Aas och till protokollförare hr G. Appelin. Att
jämte hr Ordföranden justera dagens protokoll valdes herrar Lin-
der och Sträng.

§ 2.

På hr Ordförandens hemställan redogjorde hr Sträng för
de ändringar, som för avtalsåret 1944-45 företagits beträffande
Riksavtalet för jordbruket och genomgicks även det nya länsavta-
let för Värmland, varvid påpekades vidtagna lönerogleringar samt
bl.a. att lönegruppen "arbetare med bostad och bränsle" utgått och
att fria naturaförmåner helt bortfallit.

§ 3.

På hr Strängs förslag enades parterna härefter om att för
arbetarna vid bolagets jordbruk skulle under avtalsåret 1944-45
det nya Riksavtalet samt Länsavtalet för Värmland i tillämpliga
delar gälla, dock beträffande det senare med de ändringar och till-
lägg, som återfinnas i till detta protokoll fogad bilaga.

§ 4.

I anslutning till den träffade överenskommelsen anteckna-
des följande:

Hr Sträng framhöll, att de i avtalet angivna hyrespri-
serna avsågo normalbostad enligt Riksavtalets bestämmelser (§ 10).
Avdrag å hyresbeloppet skulle därför ske, därest bostaden icke
uppfyllde förenämnda bestämmelser ifråga om golvyta, skafferier,
källarutrymmen m.m. Som en första åtgärd ville därför hr Sträng
föreslå, att bostaderna blevo lokalt föremål för en individuell

värdering och hyressättning.

Då även förmånen av fri ved genom det nu träffade avtalet bortföll, beständes; att den vid bostäderna liggande veden skulle värderas och förbrukningen under november - intill dess så skett - beräknas, varvid förbrukningen under sagda månad ansågs motsvara genomsnittliga månadsförbrukningen under ett år.

Beträffande rätten att till visst i avtalet fastställt pris inköpa mjölk var man ense om att ogift mjölkerska liksom gift mjölkerska, då mannen var anställd hos annan arbetsgivare, skulle ha rätt att inköpa $1\frac{1}{2}$ liter, medan ensamstående med barn skulle ha rätt att inköpa $3\frac{1}{2}$ liter per dag till ifrågavarande pris.

Avtalets bestämmelser beträffande svin- och hönsbus inneburo, enligt hr Sträng, att arbetarna hade rätt att i de fall, då dylika redan funnos, använda dem kostnadsfritt, men icke kunde påfordra reparation eller inrättande av nya.

Vidare förekom ej.

Dag som ovan
Gustaf Appelin.

Justeras:

H. Dyster-Aas

Gust. Linder,

G.E. Sträng.

För arbetarna vid Billeruds och Borgviks Aktiebolags jordbruk gäller under avtalsåret 1944-45 det den 12 oktober 1944 träffade Länsavtalet för Värmland med nedanstående ändringar och tillägg:

Länsavtalet.

I. Tillägg till § 3.

a) Bränslet bör, där så ske kan, hemforslas, så att arbetaren kan upphugga detsamma på försommaren för vinterbehov.

b) I den mån jordbruksarbetare ej kan komma i åtnjutande av el.ström till det pris, som gäller för industriens arbetare, gäller följande bestämmelse:

Till fast anställd arbetare, hos vilken el.ljus finnes inlett eller till vilken utan oskäligen kostnad dylikt kan inledas, levererar bolaget ström till ett pris - där mätare ej finnes x) av kr 7:50 per 25 watts lampa och år och i proportion därtill för större eller mindre enligt bolagets normaltaxa.

II. Tillägg till § 4.

a) Nuvarande biträdena i ladugårdarna i Torsby och Vasserud samt stallbiträdet Persson, Hillringsberg, erhålla en månadslön, som med kr 25:-- understiger den för motsvarande arbetaregrupp enligt Länsavtalet fastställda.

Bolaget äger rätt att om så befinnes lämpligt överföra ifrågakörande arbetare till gruppen "Körkarl och dagsverkare", och skall betalningen därvid utgå med den för denna grupp gällande timlönen (jämför vanligt indextillägg).

b) Nuvarande fördrängen i Charlottenberg erhåller ett extra tillägg av 3 öre per timme med samma skyldigheter som tidigare.

c) Smeden V. Lundell, Charlottenberg, avlönas med den för gruppen "Körkarl och dagsverkare" gällande timlönen (jämför vanligt indextillägg).

III. Nedanstående tillföres avtalet:

a) Vid ackordskörning i skogen skall svårighetstillägg enligt skogens prislista tillämpas. Om vid skogskörning sådana fel uppstå å redskapen, som köraren ej kan avhjälpa i skogen, eller hästen eventuellt skulle bli skadad, så att ombyte måste ske, ersätter arbetsgivaren efter timlön den tid, som åtgår tills skadan avhjälpes och köraren kan återtaga sitt avbrutna arbete. Arbetsgivaren dock obetaget att under tiden sysselsätta arbetaren med annat arbete.

b) Vid ackordsarbete bör alltid ackordspriset uppgöras före arbetets början. (Se protokollsanteckning 16 här nedan.)

x) och intill dess sådan inmonterats

IV. Länsavtalet § 9 utbytes mot följande:

Giltighetstid.

Detta avtal gäller från och med den 1 november 1944 till och med den 31 oktober 1945.

Uppsägning av avtalet skall ske av och hos resp. huvudorganisationer, Billeruds Aktiebolag och Borgviks Aktiebolag och Svenska Lantarbetareförbundet, och skall vara verkställd senast den 31 augusti det år, avtalet avses skola utgå.

Sker ej uppsägning senast nämnda dag, är avtalet förlängt med ett år i sänder.

Protokollsanteckningar till Länsavtalet.

- a) Protokollsanteckning 1) utbytes mot följande:
Med undantag för sådant arbete, som måste utföras för att förse gårdens behov av husbehovsbränsle och gagnvirke, är arbetareparten icke bunden av Riksavtalets § 16, "Arbetsfred", i vad det gäller skogsarbete, där blockad råder och utfärdats av till LO anslutet förbund.
- b) Protokollsanteckning 10) kompletteras med:
Likaledes tillhandahåller arbetsgivaren skyddsglasögon vid sådd av kalkkväve för hand.
- Följande protokollsanteckningar tillkomma:
- 12) Vid korning i skog erhåller körkarlen 50 - 60 % av skogsavtalets körnotas pris. Frissättningen bör, under förutsättning av likvärdig arbetsprestation, ske på sådant sätt, att närmelsevis samma förtjänst eftersträvas inom samma jordbruksförvaltning, oberoende av väglängden.
- 13) Därest arbetsledningen önskar en förskjutning av arbetstiden enligt lantarbetstidslagens § 5 mom. 1 förbinda sig arbetarna tillstyrka dylik hemställan hos Arbetsrådet.
- 14) Arbetareparten skall medverka till att Arbetsrådets tillstånd ^{erhålles/} ~~erhålls~~ för att Riksavtalets arbetstid enligt § 6 må utan vidare tillämpas även för bolagets arbetare, dels att dispens beträffande arbetstiden erhålles i erforderlig omfattning för bolagets skogsarbete vintertid.
- 15) Vid latrin- och slaskkörning för andra än vid bolagets jordbruk och skogsbruk anställda utbetalas en extra ersättning av 30 öre per timme. Denna bestämmelse gäller ej där ifrågavarande körning regleras i annat kollektivavtal.

Det är bolaget obetaget att träffa uppgörelse om detta arbete med särskild person och mot särskild ersättning.

16) Beträffande Torsby.

a) Då arbetaren beordras tjänsteöra vid annan gård än den, vid vilken han är anställd och har sin bostad, skall gångtidsersättning enligt ordinarie tidlön erhållas för den tid, som normalt erfordras utöver färd till ordinarie gård. Dylik ersättning utgår ej mellan Skalleby och Vasse-rud eller tvärtom.

b) Beträffande punkt III a) här ovan skall 2:dra och 3:dje meningerna tillämpas för Torsby endast efter prövning från fall till fall.

Mom. b) skall beträffande Torsby kompletteras med:

Där ackordspriset icke före arbetets början kan fastställas, fortsättes arbetet enligt avtals-enlig timpenning tills ackordspriset fastställts, dock under högst en veckas tid för skogsarbetare och under högst två dagar för arbete vid jord-bruket.

17) Beträffande Brunsberg skall - intill dess mätare installerats eller el.ström av normal spänning till-handahålles - såsom tidigare betalas kr 7:50 per lampa av tillräcklig ljusstyrka.

18) Parterna äro ense om att bränslekvantiteten 20 kbm (enligt § 3) gäller för familjebostad av avtals-enlig beskaffenhet.

Säffle den 22 november 1944.

BILLERUDS AKTIEBOLAG Sv. Lantarbetareförbundet

H. Dyster-Aas

G.E. Sträng.

BORGVINS AKTIEBOLAG

H. Dyster-Aas